

valg. Vil man indføre Suppleantvalg, kan man jo gjøre det paa den simple og naturlige Maade, som allerede kjendes i hele Verden, at man samtidig med, at man vælger Landstingsmænd, vælger nogle Suppleanter, det er aldeles tilstrækkeligt; alt det Andet er ganske overflødig. Tanken har jeg havt undt ved at forstaa. Nu hører jeg, at den skrifer sig fra Brüssel, og at det ærede Medlem har accepteret den her og har havt den Hensigt at bringe Valgloven i bedre eller nærmere Overensstemmelse med Grundloven. Det er jo en meget smuk Bestræbelse. Jeg tror ikke, at den er lykkedes videre godt for det ærede Medlem. Det forekommer mig, at det er aldeles tilstrækkeligt at sige, at vil man have Suppleantvalg, skal man afholde dem samtidig med Hovedvalgene, og vil man ikke have dem, skal man ikke sige 7 Aar efter, at „nu vælge vi i Genhold til vort forrige“. Der er endnu en eneste Bemærkning, jeg vil gjøre, og det er, at det dog er en høist behynderlig Tvang, det ærede Medlem lægger paa Vælgerne; han behandler dem jo som en Flot Faar. Vælgerne maa kun være delte i to Partier, de skulle Allesammen møde til Prøvevalg. Hvad er det for Prøvevalg? Hvem har sammenkaldt Vælgerne til Prøvevalg paa den Maade, at man tvinger dem til at møde? Skal man legalisere Prøvevalget paa en saadan Maade, at man siger, at dets Afstemninger skulle tages til Efterretning ved Valgene? Noget Saadant har jeg aldrig hørt før. Det synes ganske underligt. Det er det eneste Punkt, der for mig har særlig Interesse, at man i Frihedens Interesse kan bestræbe sig for at komme til den omhyggeligste Ordning, og saa studere sig saa vidt, at man kommer til at tvinge Vælgerne paa en høist upassende Maade, og det kalder jeg det, som det ærede Medlem forsøger, naar han først vil lade Vælgerne møde Aftenen forud til Mønstring, og saa, naar de ere mønstrede, vil regne ud, hvorledes det stod for 7 Aar siden, og derefter vil regne ud, hvem der skulde have været valgt, saaledes som det stod for 7 Aar siden. Det Hele betyder jo forsaavidt ingen Ting, man kunde spare sig det Hele, og ligesaa godt stille en mathematisk Beregning op ved Valget første Gang og sige, at den skal gjælde for de næste 8 Aar. Det ærede Medlem har fundet et Hul til i § 85; hvorfor har det ærede Medlem ikke stoppet det Hul med det Samme, ellers skulle vi jo til at stoppe det en anden Gang? Det kunde have interesseret mig, om det ærede Medlem havde ført det dertil, at Forholdstalsvalgmaaden ogsaa skulde anvendes paa Bornholm og paa Færøerne; kunde vi have faaet det med, kunde

dette Experiment have interesseret mig meget mere.

Forslagsstilleren (Vajer): Det forundrer mig meget, at den høitærede Indenrigsminister udtalte sig saaledes om Vælgerne, eller om, hvorledes Vælgerne ville blive behandlede efter dette Lovforslag, som en Flot Faar, man driver sammen i en Fold. Jeg siger tværtimod: Vælgerne vilde blive stillede ganske anderledes frit, naar det, jeg her foreslaar, blev gennemført i videre Omfang, saaledes som jeg ønsker, det maatte blive, ikke alene ved Udsyldningsvalgene, men ved selve Landstingsvalgene. Thi hvorledes forholder det sig i Virkeligheden? Det forholder sig saaledes, at hvis det ene Parti ikke skal risikere at spille det andet om ikke Seiren i Hænde, saa dog give det flere Kandidater, end det har Krav paa, saa maa de aldeles nøagtigt følge Trop. De maa afskrive de samme Navne i samme Orden, og det er bekjendt, at mange Vælgere ikke tiltro sig selv at kunne gjøre det tilstrækkelig nøie, men bede Andre om at gjøre det for sig. Er der nogen Valgmaade, der lægger Tryk paa Vælgerne og gjør dem tilnærmelsesvis til, hvad den høitærede Minister sagde, saa er det den nuværende Valgmaade ved Landstingsvalg. Med Hensyn til det Hul, som den høitærede Indenrigsminister omtalte, saa skal jeg sige, at naar det ikke er stoppet strax, saa er det, fordi jeg først har set det efter Lovforslagets Indbringelse; men der er en anden Grund til, at det ikke er blevet stoppet, og den skal jeg komme til senere. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 4de Valgkreds (Høld) underkastede Lovforslaget en Kritik, som ikke var af den Slags, der skulde fremme det. Man kan jo nemlig kritisere paa to Maader, som Ven og som Fjende, som en Ven, saaledes at man søger at hjælpe det fremad, og som Fjende, saaledes at man hænger sig i alle mulige Ubethydeligheder, Misforstaaelser og latterliggjørende dem. Det var den sidste Fremgangsmaade, den ærede Taler brugte. Jeg skal tage til Indtægt, at det ærede Medlem talte om, at man ved en samlet Revision af Valgloven kunde ændre den i den Henseende, at virkelig Landstingsmændene for hver Kreds bleve ved at være Udtryk for Stemningen i Kredsen, uagtet de tilfældige Afgange, der fandt Sted i Tidens Løb, og ligeledes hans Udsagn tilsidst, at det kunde tænkes, at dette kunde bruges; jeg er nu overbevist om, at det vil kunne bruges uden Ulemper. Saa sagde det ærede Medlem, at jeg havde ment at være Mand for at fabe dette, men der